

JAMIYAT BARQARORLIGI VA IJTIMOIIY ADOLAT QAROR TOPISHIDA SIYOSIY LIDER FENOMENI

M.Z.Ahmadxojayev

Namangan davlat universiteti doktoranti

М.З.Ахмаджожаев

Докторанти Наманганского государственного университета

amuhammadkhona@gmail.com

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada ijtimoiy adolat tushunchasining tadrijiy falsafiy asoslari va bu orqali jamiyat barqarorligga erishish maqsadida siyosiy liderning faoliyat birliklari ochib beriladi ayniqsa Yangi O'zbekiston holatidan kelib chiqib bunda rahbarlik vakolati uning etiketik qarashlari burchga mas'uliyat bilan yondashgan holda jamiyatda inson manfaatlari va uning oliy qadriyatligini dastak qilib olish va jamiyat azolarini kapitalistik jarayonda ijtimoiy bo'hronlardan asrash kabi dogmalar maqsadlari ochib beriladi.

Kalit so'zlar: Rezolutsiya , siyosiy lider, umum etirof etilgan qadriyatlar, Erasmus, xalqaro talim standarti (International education degree), gender tenglik , ijtimoiy adolat , demokratik modernizatsiya .

ФЕНОМЕН ПОЛИТИЧЕСКОГО ЛИДЕРА В РАЗВИТИИ ОБЩЕСТВА И УСТАНОВЛЕНИИ СОЦИАЛЬНОЙ СПРАВЕДЛИВОСТИ

АННОТАЦИЯ

Отчет показывает нам, что многие данные относятся к нашей системе образования. Новую систему образования Узбекистана заменит наш президент. Этот процесс создает новые возможности и ресурсы работодателей. Но с другой стороны, наиболее важным фактом является поведение подростков, система предлагает нам сохранить хорошую точку в гуманитарно-нафосном и уважительном смыслах. В конце отчета новая система образования Узбекистана состоит из правильной, умной, измеримой, достижимой и квалифицированной.

Ключовые слова: *Резолюция, политический лидер, общепризнанные ценности, Эразм, международный стандарт образования (International education degree), гендерное равенство , социальная справедливость, демократическая модернизация .*

THE PHENOMENON OF A POLITICAL LEADER IN THE DEVELOPMENT OF SOCIETY AND THE ESTABLISHMENT OF SOCIAL JUSTICE

ABSTRACT

This article reveals the evolutionary philosophical foundations of the concept of social justice and the units of activity of the political leader in order to achieve stability of society through this especially from the new state of Uzbekistan, in which the authority of leadership is revealed, such as supporting human interests and its higher value in society with a responsible approach to the duty of its

Key words: *Resolution, political leader, universally recognized values, Erasmus, international training standard (international education degree), gender equality , social justice, democratic modernization .*

Bilamizki dunyoda qaysi davlat bo‘lmasin unda albatta ijtimoiy adolat tushunchasi keng miqyosda jarangdor chorlov kabidir. Lekin bu statutga erishish uzoq tadrijiy yo‘lni bosib o‘tmog‘i lozim. Afsuski bu yo‘lda ko‘plab qiyinchiliklar yuzaga kelishi tayin va bu sotsioevolutsional jarayonda asosiy ikki dastakdan iborat : ma‘rifatli xalq va kuchli yetakchi bu ikkisi bamisoli tarozining ikki pallasini kabi muvozanatda ushlashi orqali jamiyatda barqaror rivojlanish qaror topadi.

“Ijtimoiy adolat”ning mafkuraviy kelib chiqishini adolatning tarixiy rivojlanishidan izlash muqarrar ravishda Arastuga borib taqaladi. U birinchi bo‘lib adolatning har xil turlarini ajratib ko‘rsatgan va aniqlagan bo‘lib bu bizning adolat haqida qanday fikr yuritishimizni kontseptual shakllantirishga xizmat qildi. Aristotel birinchi bo‘lib umuminsoniy adolat va xususiy adolatni ajratib ko‘rsatdi. Birinchisi barcha fazilatlarni qamrab oluvchi yoki boshqaradigan eng oliy fazilat bo‘lsa, ikkinchisi adolatning ayrim maxsus sohalarda qo‘llanilishini nazarda tutadi. Maxsus adolatning turli turlariga e‘tibor qaratadi: taqsimlovchi adolat, tuzatuvchi adolat va o‘zaro adolat. Taqsimlovchi adolat deganda davlat lavozimi, sha‘ni va boyligini xizmat ko‘rsatish nisbatiga ko‘ra taqsimlash tushuniladi; tuzatuvchi adolat o‘g‘irlik, qotillik, talonchilik, tuhmat va boshqalar kabi majburiy ijtimoiy almashinuvni o‘z ichiga oladi; o‘zaro adolat ixtiyoriy iqtisodiy almashinuvni, masalan, sotishni o‘z ichiga oladi. O‘rta asr mutafakkirlari oxirgi ikkitasini kommutativ adolat umumiy nomi ostida birlashtirgan. Shubhasiz, “ijtimoiy adolat” tushunchasi Aristotel bo‘limida mavjud emas. Xo‘sh, “ijtimoiy adolat” tushunchasining kelib chiqishi, nasl-nasabi o‘rtasida bog‘liqlik bormi? Agar shunday bo‘lsa, bu bog‘liqlik qanday sodir bo‘lgan? Agar yo‘q bo‘lsa, “ijtimoiy adolat” degan mutlaqo yangi tushuncha qayerdan paydo bo‘lgan? Savolarni paydo qiladi, “ijtimoiy adolat” “taqsimlovchi adolat” bilan tenglashtirilgan ma‘noda, adolatning tarixiy ildiziga, ayniqsa “taqsimlovchi adolat” tarixiy tafakkur asosida ko‘rib chiqilishi mumkin. Shu o‘rinda, nega hozirda “ijtimoiy adolat” so‘zi ko‘p qo‘llaniladi, degan savolni vaqtincha chetga

surib, avvalo, bugungi “tarqatish adolati”, ya’ni “ijtimoiy adolat” va “adolat” o’rtasidagi farqni ko‘rib chiqishimiz zaruriyat deb hisoblaymiz.

Huquqiy-falsafiy tafakkur tarixida taqsimlovchi adolat” masalasi bo‘yicha ikki xil yondashuv mavjud.

Birinchi yondashuv ikkalasi o’rtasidagi meros munosabatlarini ta’kidlashga qaratilgan. Aristotelning "taqsimlovchi adolat" ta’rifini ko‘rib chiqish: mazmun nuqtai nazaridan, axloqiy jihatdan muhim narsalarni adolat bilan taqsimlash yoki yo‘qligini hukm qilish va hukm qilish mezon sifatida "xizmat" dan foydalanish; shakl nuqtai nazaridan. Bu ma’lum narsalarni taqsimlash ma’lum bir me’yor bo‘yicha adolatli yoki adolatsizlikni hukm qilishdir. Qaysi narsalarni taqsimlash va qaysi hukm standartiga ko‘ra, u ko‘pincha vaqt o‘tishi bilan bir-biridan farq qiladi. Ushbu rasmiylashtirish "taqsimlovchi adolat" nomi bilan birga xristian an’alariga Akvinskiy kabi o’rta asr mutafakkirlari tomonidan kiritilgan va bugungi kunda ham ta’sir o‘tkazmoqda. Shu bois, bugungi kunda biz so‘z yuritayotgan “tarqatish adolati” bo‘lgan “ijtimoiy adolat” ko‘pchilik tomonidan Aristoteldan kelib chiqqan “taqsimlovchi adolat”ning kengaytirilgan shakli sifatida baholanadi, ya’ni u eng tizimli izlanish sifatida qaraladi. adolat va kengroq manfaatlar uchun taqsimlovchi adolat. Biroq, bu tushuncha "ijtimoiy adolat" muammosini osonlikcha soddalashtirishi mumkin: Shoshilinch ravishda tarqatilishi kerak bo‘lgan bir guruh narsalar mavjud, tarqatish oladigan odamlar guruhi mavjud va tarqatishni amalga oshiradigan tarqatish agentligi bor, u qanday mezonlar bo‘yicha taqsimlanishi kerak? Shunday qilib, "Ijtimoiy adolat" tug‘ilgan kunida tortni qanday qilib yaxshiroq kesish kabi narsalar bilan shug‘ullanadi. Bu, ayniqsa, bugungi kunda keng tarqalgan “taqsimlovchi adolat”ning mashhur talqini bo‘lib, ko‘pchilik “ijtimoiy adolat”ni shu ma’noda tushunadi. Biroq keng omma orasida keng tarqalgan bu qarash “ijtimoiy adolat” tushunchasidan foydalanishga qarshi bo‘lgan olimlar tomonidan tanqid qilindi. Xaek va Nozikning tanqidlari ana shu umumlashgan tushunchaga qaratilgan.

Taqsimot adolati bo'yicha bahslar asosan kafolatlanishi mumkin bo'lgan vositalar miqdori va bu vositalarni taqsimlashni ta'minlash uchun zarur bo'lgan davlat aralashuvi darajasiga qaratiladi." Ko'rinib turibdiki, birinchisi mazmuni va shakli jihatidan Aristotelning "taqsimlash adolati" ga juda mos keladi; ikkinchisi esa taqsimlanadigan narsalar va taqsimlash me'yorlari jihatidan birinchisidan butunlay farq qiladi. qaysi u asoslangan , bu erda farq asosan ikki tomonidan nazarda tutilgan mazmuniga ko'ra belgilanadi. Albatta, muallif bu yuzaki tafovut bilan cheklanib qolmoqchi emas, balki ikkinchisini mustaqil tushunchaga aylantiruvchi bir qator asosiy tarixiy omillarni ochib berishni, shu orqali "taqsimlovchi adolat" degan ikki tushunchaning o'zgarishi faqat bir-biridan farq qilish emasligini ta'kidlaydi. Narsalarni belgilash tarqatish mezonlarini o'zgartirish va kengaytirish kabi oddiy. Lekin har qanday holatda ham muallif har ikkalasi uchun ham bir xil "taqsimlovchi adolat" nomini qo'llaydi, bu esa hech bo'lmaganda rasmiy ma'noda "taqsimlovchi adolat" tushunchasi hamon Aristotel ta'rifiga tegishli ekanligini ko'rsatadi.

Yuqoridagi faktirlar shuni ko'rsatadiki insoniyat tarixi va intelligent salohiyati oldida doim ijtimoiylashuv asosiy hodisa ammo faqat xalqning ma'naviy dunyosi hal etmaydi shu asosda siyosiy yetakchining ham faoliyati u tanlagan siyosiy yo'l kata ahamiyatga ega. Misol uchun yangilanga konstitutsiyamizda ham xobius korpus fakti yoki ish bilan taminlash , kafolatli o'quv tartibi , konstitutsiyaning bevosita amal qilinishi va unga zid keluvchi normalar o'z-o'zidan bekor bo'lishi tartibi jamiyatda ijtimoiy adolat va barqarorlik uchun eng zaruriy asoslardan. Endi bu qomusiy asos jamiyat hayotining ajralmas bo'g'ini bo'lib , huquqiy madaniyat va huquqiy ongni tarkibi sifatida amalda namoyon bo'lishi zaruriyati yuzaga kelmoqda. Har qanda davlatda adolat barqaror taraqqiyot uchun faqatgina shu xalq va faqatgina shu xalqning tepasidagi rahbargina daxldordir . Globallashuv jarayonida ,, Demokratiya export" keng kuchaymoqda lekin bizga yaxshilikni faqat o'zimiz o'z ichki imkoniyatimizdan kelib chiqqan holda amalga oshira olamiz.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг мамлакатимизни 2016 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг асосий якунлари ва 2017 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг кенгайтирилган мажлисидаги маърузаси
2. Президент Шавкат Мирзиёевнинг “Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракатининг IV қурултойидаги нутқи
3. Президент Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлис палаталари, сиёсий партиялар ҳамда Ўзбекистон Экологик ҳаракати вакиллари билан видеоселектор йиғилишидаги маърузаси